

РЕШЕНИЕ

№ 3288

гр. София, 26.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 19.06.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Калина Пецова

Георги Терзиев

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разглежда дело номер **13954** по описа за **2019** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Г. И. Л., чрез процесуалния си представител адв. С., срещу решение от 21.10.2019 г., постановено по НАХД № 5652 по описа за 2019 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 109 – ти състав, с което е потвърдил електронен фиш (ЕФ) серия К № 2478879, издаден от СДВР, с който на касатора, за нарушение на чл. 21, ал. 1 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП), на основание чл. 189, ал. 4 във връзка с чл. 182, ал. 1, т. 5 ЗДвП е наложено административно наказание - „глоба”, в размер на 600 лева.

С касационната жалба се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и неправилно. Релевираните основания са за неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон - касационно основание по смисъла на чл. 348, ал. 1, т. 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК), във вр. с чл. 63, ал. 1 ЗАНН. Сочи се, че нарушението е установено с мобилна система за видеоконтрол на скоростта. Според касатора, абсолютно незаконосъобразно било в такива случаи да се издава ЕФ. Посочва се, че доколкото нарушението е установено и заснето именно с мобилно техническо средство, позиционирано в автомобил на контролен орган, то приложим е бил общият ред по ЗАНН за налагане на административно наказание, а не правилата

на чл. 189, ал. 4 ЗДвП относно реда и начина на издаване на ЕФ, дори и след редакцията ДВ, бр. 19/2015 г. Твърди се, че в процесния случай е следвало да намери приложение и да бъде съобразено ТР № 1/26.02.2014 г., постановено по тълкувателно дело № 1/13 г. на ВАС, като ЕФ бъде отменен поради нарушена процедура по санкциониране на водача – чрез издаване на ЕФ, вместо съставяне на акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ и издаване на наказателно постановление /НП/. Посочва се, че видно от диспозитива на посоченото ТР, в релевантната редакция на разпоредба на чл. 189, ал. 4 ЗДвП, установяването и заснемането на нарушението могат да се осъществят само със стационарно техническо средство, което е предварително обозначено и функционира автоматизирано в отсъствие на контролен орган. Стриктното ѝ тълкуване води до извода, че издаването на ЕФ е строго ограничено и възможно само в случаите на предварително позициониране на АТТС, работещи на автоматичен режим без нуждата от обслужване от контролен орган. Допълва се, че обстоятелството, че след промяната на чл. 189, ал. 4 ЗДвП, изискването за установяването и заснемането на нарушението е разширено чрез добавянето на израза „автоматизирано“, не води до неприложимост на ТР с оглед вида на процедурата по ангажиране на отговорността на нарушителя, която е детерминирана от необходимостта при това установяване и заснемане да липсва контролен орган. Искане се отменя на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде отменен ЕФ.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен, не се явява и не се представлява. Ответникът – Столична дирекция на вътрешните работи, отдел „Пътна полиция“, не изпраща представител.

Представителят на Софийска Градска прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна.

Административен съд София - град, седми касационен състав, намира, че жалбата е подадена в срока по чл. 211 от АПК от надлежна страна и се явява допустима. Разгледана по същество, същата е неоснователна.

От фактическа страна СРС е установил следното:

На 09.01.2019 г., в 14.20 часа в [населено място], [улица]до № 6, с посока на движение от [улица]към [улица]е измерена скорост на движение с техническо средство „TFR-1M“ мобилен тип с радар № 613 на моторно превозно средство „Хюндай Соната“ рег. [рег.номер на МПС], което се движело със скорост 96 км. ч. в населеното място. За изложеното е издаден обжалвания електронен фиш.

СРС е събрал доказателства за това, че са спазени изискванията за използването на мобилна автоматизирана система за видеоконтрол „TFR1-M“ № 613. За нея е представено удостоверение за одобрен тип средство за измерване № 10.02.4835, издадено от Българския институт по метрология на 24.02.2010 г. със срок на валидност до 24.02.2020 г. Мобилната система е преминала последваща периодична техническа проверка на 07.11.2018 г., като срокът на валидност на проверката е до месец ноември 2019 г. С оглед на това, съдът изцяло е кредитирал приложения снимков материал към процесния ЕФ, като годно доказателствено средство. От фотоснимка от клип № 3501 се установява видът, марката и регистрационният номер на управлявания автомобил, както и измерената скорост – 99 км/ч. СРС е установил, че в снимките от клипа е отразен автоматичен режим на заснемане „Н“, според техническото описание и инструкция за експлоатация на АТСС. Според протокола за използване на АТСС нарушението е заснето в стационарно положение на служебен

автомобил. Въведените дата, място на измерванията и номера на видеоклипове отговарят на извършеното измерване по клип № 3501. Установява се още, че служителят експлоатирал техническото средство е В. А., като за експлоатацията е изготвена необходимата документация – ежедневна форма на отчет.

Решението на въззивния съд е валидно, допустимо и правилно.

Разпоредбата на чл. 189, ал. 4 ЗДвП (в редакцията, приложима към датата на нарушението – 09.01.2019 г.) предвижда, че при нарушение, установено и заснето с автоматизирано техническо средство или система, за което не е предвидено наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство или отнемане на контролни точки, се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушителя за налагане на глоба в размер, определен за съответното нарушение. С § 8, т. 1 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.11 от 2011 г.) в чл.189 от ЗДвП е създадена нова алинея 4, чието изречение първо гласи, че „при нарушение, установено и заснето с техническо средство, в отсъствието на контролен орган и на нарушителя се издава електронен фиш за налагане на глоба в размер, определен за съответното нарушение“; изречение второ сочи реквизитите на електронния фиш; изречение трето предвижда образецът му да се утвърждава от министъра на вътрешните работи. Успоредно с тази уредба, с § 8, т. 1 и т. 2 от ЗИД на ЗДвП в чл.189 ЗДвП са създадени нови алинеи 5 – 11, с които е регламентирана специалната процедура за издаването, обжалване и влизане в сила на електронен фиш. С § 9, т. 2 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.11 от 2011 г.) е създадена нова т. 62 (сега т. 63) в § 6 от ДР на ЗДвП, която дефинира електронния фиш като „електронно изявление, записано върху хартиен, магнитен или други носител, създадено чрез административно-информационна система въз основа постъпили и обработени данни за нарушения от автоматизирани технически средства.“ Едновременно с това не е дадено каквото и да е друго легално определение на който и да е от термините, използвани в чл. 189, ал. 4–11 ЗДвП (нови - ДВ, бр.11 от 2011 г.). Тази първоначална регламентация на съкратеното производство за осъществяване на административнонаказателна отговорност чрез издаването на електронен фиш е в сила от 05.02.2011 г. до 16.03.2015 г. Именно при нейното действие и с оглед на съдържанието ѝ е постановено Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС, според което в хипотезата на чл. 189, ал. 4 ЗДвП, установяването и заснемането на нарушение, могат да се осъществяват само със стационарно техническо средство, което е обозначено предварително и функционира автоматизирано в отсъствие на контролен орган. В мотивите към Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС е отбелязано, че доколкото електронният фиш като своеобразен властнически акт с установителни и санкционни функции, който се издава в специална ускорена процедура без състезателен характер, за която не е приложим ЗАНН, изразът „в отсъствието на контролен орган и на нарушителя“ по чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП (ред. – нов, ДВ, бр. 11 от 2011 г.) се отнася само до издаване на електронния фиш, не и/или до установяването и заснемането на нарушението с техническо средство. При постановяването на Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС, както е акцентирано в мотивите му, термините „стационарно“ и „мобилно техническо средство“ не са законови понятия, поради което само за целите му те са условно разграничени на базата на чл. 165, ал. 2, т. 6 и 7 ЗДвП. Така е изведен изводът, че приложното поле на чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП (ред. – нова, ДВ, бр.11 от 2011 г.) е ограничено до издаването на електронен фиш за нарушение, установено и заснето с автоматизирано техническо средство,

стационарно позиционирано, предварително обозначено, което работи на автоматичен режим, без нужда от обслужване от контролен орган. Обратното, прието е, че чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП (ред. – нов, ДВ, бр.11 от 2011 г.) не се прилага за нарушения, констатирани с мобилни технически средства, тъй като нито ЗДвП, нито друг закон регламентира процедура за използването им, в т.ч. вид, обозначаване, действия на контролните органи по обслужването им и т.н. Това е водещият мотив да се приеме, че за нарушенията, заснети с мобилни технически средства, е приложим общият ред по ЗАНН за съставяне на акт за установяването им и издаването на наказателно постановление за санкционирането им.

За усъвършенстване на процедурата за издаване на електронен фиш след Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС са извършени няколко законодателни промени. Първо, с § 6, т. 1 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.) е създадена нова т. 8 в чл. 165, ал. 2 ЗДвП, предвиждаща участъкът от пътя, на който се осъществява контрол за спазване правилата за движение с автоматизирани технически средства и системи, да се обозначава чрез поставянето на пътни знаци, да се оповестяват в средствата за масово осведомяване и на интернет страницата на МВР (отм. ДВ, бр. 54 от 2017 г.). Второ, § 6, т.2 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.) е създадена нова ал. 3 в чл. 165 ЗДвП, която делегира на министъра на вътрешните работи да определи с наредба условията и реда за използване на автоматизирани технически средства и системи за контрол на правилата за движение. С § 8, т. 1 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр. 19 от 2015 г.) в чл. 189, ал. 4 ЗДвП думите „техническо средство“ са заменени с изрази „автоматизирано техническо средство или система“, а с § 10, т. 1 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.) в дефиницията за „електронен фиш“ по § 6, т. 63 от ДР на ЗДвП е добавен изразът „и системи“. И последно, с § 10, т. 2 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.) в § 6 от ДР на ЗДвП е създадена нова т. 65 с нова дефиниция за „автоматизирани технически средства и системи“, според която те са „уреди за контрол, работещи самостоятелно или взаимно свързани, одобрени и проверени съгласно Закона за измерванията, които установяват и автоматично заснемат нарушения в присъствието или отсъствието на контролен орган и могат да бъдат: а) стационарни – прикрепени към земята и обслужвани периодично от контролен орган; б) мобилни – прикрепени към превозно средство или временно разположени на участък от пътя, установяващи нарушение в присъствието на контролен орган, който поставя начало и край на работния процес“. В ЗР на ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.) не е предвиден специален срок за влизането му в сила, така че важи общият срок по чл. 5, ал. 5, изр. 2 от Конституцията и всички горепосочени изменения и допълнения в ЗДвП са влезли в сила 3 дни след обнародването им в Държавен вестник, бр. 19/2015 г. на 17.03.2015 г.

По новосъздадената делегация по чл. 165, ал. 3 ЗДвП (нов – ДВ, бр.19 от 2015 г.) е издадена Наредба № 81213-532/12.05.2015 г. на министъра на вътрешните работи за условията и реда за използване на автоматизирани технически средства и системи за контрол на правилата за движение по пътищата (ДВ, бр. 36 от 2015 г.), в сила от 23.05.2015 г. С чл. 2 от Наредба № 81213-532/2015 г. изрично се предвижда, че стационарните и мобилните автоматизирани технически средства и системи (АТСС) заснемат статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения–видеозаписи с данни за установените нарушения на правилата за движение. За тях, съгласно чл. 3 от нея, се издават електронни фишове с използване на автоматизирана информационна система. Въведени са с чл. 7 и 8 от Наредба №

8121з-532/12.05.2015 г. правила за означаване на местата за контрол с мобилни и стационарни АТСС, а с чл. 8–чл. 11 са регламентирани специални такива за използването на мобилни АТСС.

Воден от гореизложеното, противно на посоченото в касационната жалба, съдът намира, че по време на извършване на процесното нарушение на 09.01.2019 г., действащата тогава и приложима на основание чл. 3, ал. 2 ЗАНН редакция на чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП (ред. – нова, ДВ, бр.10 от 2011 г., изм., бр. 54 от 2017 г.) допуска за нарушение, установено и заснето с автоматизирано техническо средство или система по § 6, т. 65 от ДР на ЗДвП (нова - ДВ, бр. 19 от 2015 г.), независимо дали стационарно или мобилно, да се издаде електронен фиш по § 6, т.63 от ДР на ЗДвП (нова - ДВ, бр.19 от 2015 г.) за налагането на глоба в размера, определен за този вид нарушение. С изброените по-горе законодателни промени по ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.) и Наредба № 8121з-532/12.05.2015 г., приложното поле на ускорената процедура за издаването на електронни фишове е разширено, така че да включва нарушения, установени и заснети с всички видове АТСС, в т.ч. мобилни - прикрепени към превозно средство или временно разположени на участък от пътя в присъствие на контролен орган, поставящ начало и край на работния процес. Тълкувателно решение № 1/26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС съгласно чл. 124, ал. 1 от ЗСВ е прието поради противоречива съдебна практика по приложението на чл. 189, ал. 4 ЗДвП (нов-ДВ, бр. 10 от 2011 г.) и съответно задължителността му по чл. 130, ал. 2 ЗСВ важи за действащата при неговото постановяване редакция на нормата. Обратното, поради времевите предели на действието му, Тълкувателно решение № 1/26.02.2014 г. по т.д. № 1/13 г. на ВАС не се разпростира за което и да е от измененията и допълнения, които са извършени след постановяването му досежно процедурата по издаване на електронни фишове за нарушения, установени и заснети с АТСС, в частност тези по § 6, т.1 и 2, § 8 и § 10, т.1 и 2 от ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.). Последните са влезли в сила на 17.03.2015 г., над година след Тълкувателно решение № 1 от 26.02.2014 г. по т.д. № 1/2013 г. на ВАС, като в стриктно съответствие с мотивите му преодоляват неяснотите и празнотите в уредбата на тази материя, в т.ч. като възможност за използването на мобилни АТСС. Поради изложеното, Тълкувателно решение № 1/26.02.2014 г. по т.д. № 1/13 г. на ВАС следва да се счита загубило сила след ЗИД на ЗДвП (ДВ, бр.19 от 2015 г.).

Настоящият съдебен състав прима, че редакцията на чл. 189, ал. 4 ЗДвП, действала от 05.02.2011 г. до 16.03.2015 г., не е в сила по време на извършване на процесното нарушение и затова съгласно чл. 3, ал. 2 ЗАНН не е приложима за него. Обстоятелството, че то е било заснето с мобилна автоматизирана система за видеоконтрол „TFR1-M“ с ID № 613, която е обслужвана и използвана от и в присъствието на контролен орган, не само не противоречи, а е напълно допустимо по действащите към датата на нарушение, разпоредби на чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП, вр. § 6, т. 65, б. „б“ от ДР на ЗДвП (нова – ДВ, бр.19 от 2015 г.) вр. чл. 2 от Наредба № 8121з-532/2015 г. Следователно процедурата за издаване на ЕФ серия К № 2478879/2019 г. от СДВР за налагане на глоба по чл. 182, ал. 1, т. 5 ЗДвП за така установеното с мобилна АТСС нарушение по чл. 21, ал. 1 ЗДвП е проведена при наличието, а не в отсъствието на предпоставките за приложението и по чл. 189, ал. 4 ЗДвП (ред. – ДВ, бр.11 от 2011 г., доп., бр.19 от 2015 г., бр. 54 от 2017 г.) вр. § 6, т.63 от ДР на ЗДвП (нова – ДВ, бр.19 от 2015 г.) вр. чл. 3 от Наредба № 8121з-532/2015 г. Визираното в чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП (ред. – нова, ДВ, бр.10 от 2011 г., изм., бр.19

от 2015 г.) отсъствие на контролен орган се отнася единствено до издаването на електронен фиш. Това следва от граматическото тълкуване на разпоредбата, както и от дефиницията по § 6, т. 63 от ДР на ЗДвП (нова - ДВ, бр.19 от 2015 г.) която предвижда електронният фиш да се създава чрез административно-информационна система въз основа на постъпилите и вече обработени данни за нарушение, установено с АТСС. Извън това, както се написа по-горе, чл. 189, ал. 4, изр. 1 ЗДвП (ред. – нова, след ДВ, бр.10 от 2011 г., изм., бр.19 от 2015 г.) предвижда електронният фиш да се издаде в отсъствие както на контролния орган, така и на нарушителя – специално нормативно разрешение, което произтича от характера на това съкратено, несъстезателно производство за реализиране на административнонаказателна отговорност и цели да дерогира общите правила на ЗАНН. Електронният фиш има и установителни, и санкционни функции, но доколкото съгласно § 6, т. 63 от ДР на ЗДвП (нова - ДВ, бр.19 от 2015 г.) се изготвя от административно-информационна система, в тази процедура не е предвидено произнасяне на административнонаказващия орган, така че не се налага да се допуска или да се изключва присъствието или отсъствието му при издаване на електронен фиш.

Като бе посочено по-горе електронният фиш е електронно изявление, записано върху хартиен, магнитен или друг носител, създадено чрез административно-информационна система въз основа на постъпили и обработени данни за нарушения от автоматизирани технически средства. Касае се за своеобразен властнически акт с установителни и санкционни функции, приравнен едновременно към АУАН и НП, но само по отношение на правното му действие (фикцията по чл. 189, ал. 11 ЗДвП), не и по форма, съдържание, реквизити и процедура по издаване. От това следва, че изискванията за форма, съдържание, реквизити и ред за издаване на АУАН и НП, сравнително подробно регламентирани в ЗАНН, са неприложими по отношение на електронния фиш. Относно формата на електронния фиш следва да се приемат за задължителни само посочените в чл. 189, ал. 4, изр. 2 ЗДвП реквизити.

С разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от ЗДвП е въведена забрана за водачите на пътни превозни средства да превишават изрично посочените стойности, съобразно категорията на съответното МПС. Установена е скорост на движение с 46 км/ч. повече от максимално позволената в рамките на населено място скорост от 50 км/ч. В чл. 182, ал. 1, т. 5 ЗДвП (към датата на извършване на нарушението) е предвидено, че за превишаване над 40 км/ч. нарушителят се наказва с глоба в размер на 600 лева.

Предвид изложеното, решаващият касационен състав приема, че не са налице твърдените касационни основания, а обжалваното съдебно решение като валидно, допустимо и правилно, следва да бъде оставено в сила.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2, предложение първо АПК, във връзка с чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН, Административен съд София – град, VII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 21.10.2019 г., постановено по НАХД № 5652 по описа за 2019 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 109 – ти

състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: